

Sygn. akt II CZ 75/12

POSTANOWIENIE

Dnia 20 lipca 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Zbigniew Kwaśniewski (przewodniczący)

SSN Anna Owczarek

SSN Katarzyna Tyczka-Rote (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku H. K.
przy uczestnictwie Z. W., L. K. i J. W.
o stwierdzenie nabycia spadku po E. D. W.,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 20 lipca 2012 r.,
zażalenia uczestnika postępowania J. W.
na postanowienie Sądu Okręgowego w K.
z dnia 16 lutego 2012 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 26 października 2011 r. Sąd Okręgowy oddalił apelację uczestnika postępowania J. W. od orzeczenia Sądu Rejonowego, stwierdzającego, że spadek po E. W. na podstawie testamentu ustnego nabył H. K. W ostatnim dniu terminu do wniesienia skargi kasacyjnej uczestnik nadał na pocztę na adres Sądu Okręgowego podpisaną przez siebie skargę kasacyjną, w której zawarł wniosek o ustanowienie zawodowego pełnomocnika z urzędu. Do skargi zostało dołączone oświadczenie uczestnika o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania.

Postanowieniem z dnia 16 lutego 2012 r. Sąd Okręgowy odrzucił tą skargę i oddalił zawarty w niej wniosek o ustanowienie profesjonalnego pełnomocnika. W uzasadnieniu wyjaśnił, że skarga podlegała odrzuceniu z powodu niespełnienia wymagań art. 87¹ § 1 k.p.c., nie została bowiem sporządzona przez pełnomocnika będącego adwokatem lub radcą prawnym. Uwzględnienie wniosku o ustanowienie pełnomocnika Sąd uznał za bezprzedmiotowe, skoro upłynął już termin umożliwiający takiemu pełnomocnikowi złożenie skargi kasacyjnej i wyjaśnił, że ewentualne zastrzeżenia dotyczące odmowy ustanowienia pełnomocnika z urzędu skarżący może zawrzeć w zażaleniu zaskarżającym odrzucenie jego skargi kasacyjnej.

Uczestnik J. W. wniósł zażalenie na postanowienie, zarzucając naruszenie art. 117 § 6 k.p.c., przez jego niezastosowanie oraz naruszenie art. 398⁶ § 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 87¹ k.p.c. poprzez ich błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie.

W konkluzji wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w zakresie pkt 1, obejmującego odrzucenie skargi kasacyjnej oraz zmianę jego pkt 2 poprzez uwzględnienie wniosku o ustanowienie dla skarżącego pełnomocnika zawodowego w postępowaniu kasacyjnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jakkolwiek nie może budzić wątpliwości, że Sąd Okręgowy dopuścił się naruszenia art. 117 § 6 k.p.c. oddalając wniosek uczestnika o ustanowienie profesjonalnego pełnomocnika, uchybienie to jednak – wbrew pouczeniu zawartemu przez ten Sąd w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, nie może być przedmiotem badania w postępowaniu zażaleniowym na podstawie art. 380 k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398²¹ k.p.c., ponieważ nie miało wpływu na rozstrzygnięcie sprawy. Skarga kasacyjna wniesiona i podpisana przez osobę nie mającą kwalifikacji określonych w art. 87¹ § 2 k.p.c. podlega bezwzględnie odrzuceniu na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. jako niedopuszczalna. Brak zdolności postulacyjnej strony nie zalicza się do warunków formalnych skargi, które mogą zostać naprawione w drodze podpisania skargi kasacyjnej przez uprawnionego pełnomocnika (por. np. uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 30 marca 2011 r., III CZ 9/11, Lex nr 1102869 i powoływane tak orzecznictwo). Dlatego, mimo poważnych błędów Sądu Okręgowego nie ograniczających się tylko do naruszenia art. 117 § 6 k.p.c. ale polegających także na nieuwzględnieniu postanowień art. 124 § 3 i 4 k.p.c., zażalenie uczestnika na postanowienie o odrzuceniu skargi kasacyjnej podlega oddaleniu na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.